

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Τ.Ε. (ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΠΚ-Δ1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Θεωρία	4	6	
Εργαστήριο	2	1	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://openclass.teilar.gr/courses/DDE114/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι να αναλύσει τις νέες τεχνολογίες και τις νέες μεθόδους διαχείρισης και καταγραφής της πολιτισμικής γνώσης και κληρονομιάς. Ο σπουδαστής γνωρίζει τους εννέα σημαντικότερους παράγοντες φθοράς (π.χ. βιολογικοί παράγοντες, φωτιά, ακτινοβολία κ.α.). Αναλύονται περαιτέρω οι σύγχρονες απειλές για την υλική πολιτισμική κληρονομιά, όπως η ατμοσφαιρική ρύπανση, οι τρόποι και τα υλικά αποθήκευσης και έκθεσης, οι σύγχρονοι τρόποι αντιμετώπισης και ρύθμισης των περιβαλλοντικών παραμέτρων (Σχετική Υγρασία & Θερμοκρασία), οι πτητικοί οργανικοί ρυπαντές των εκθεσιακών υλικών κατασκευής (VOCs), οι τρόποι μεταχείρισης & μεταφοράς, οι φυσικές, οι χημικές και οι μηχανικές φθορές αλλοίωσης, η αντιμετώπιση μαζικών καταστροφών κ.ά.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο σπουδαστής/ τρια θα είναι σε θέση να:

- I. Γνωρίζει τα νέα δεδομένα και βιβλιογραφία στην προληπτική συντήρηση σε μουσεία και συλλογές,
- II. Αναγνωρίζει τους παράγοντες φθοράς οργανικών και ανόργανων υλικών,
- III. Αναγνωρίζει φθορές προερχόμενες από κακή αποθήκευση, έκθεση ή όξινα υλικά (*ancillary materials*),
- IV. Χρησιμοποιεί κατάλληλο εξοπλισμό για την μελέτη, ανάλυση και καταγραφή των περιβαλλοντικών συνθηκών σε μια συλλογή,
- V. Χρησιμοποιεί κατάλληλα αντιόξινα υλικά για την έκθεση, μεταφορά και αποθήκευση των οργανικών και ανόργανων υλικών,
- VI. Έχει γνώση για την εκπομπή οξέων (VOCs) από ακατάλληλα υλικά μέσα σε μια συλλογή και τους τρόπους

προφύλαξης των έργων.	
Γενικές Ικανότητες	
Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Λήψη αποφάσεων	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Αυτόνομη εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Ομαδική εργασία	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη Εργασία • Ομαδική Εργασία ή <i>power point</i> παρουσίαση 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Διαλέξεις και εργαστήρια καλύπτουν τα ακόλουθα θέματα:</p> <p>Το μάθημα στοχεύει στην θεωρητική αλλά και πρακτική εισαγωγή των σπουδαστών σε ζητήματα σχετικά με την πρόληψη και κατανόηση των φθορών σε οργανικά & ανόργανα υλικά. Οι διαφορές μεταξύ των διεθνών ορισμών επεμβάσεων συντήρησης-αποκατάστασης και τα όρια της προληπτικής συντήρησης, περιλαμβάνοντας εισαγωγή των σπουδαστών στην διεθνή βιβλιογραφία, οργανισμούς συντήρησης και διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς.</p> <p>Εξετάζονται οι μηχανισμοί φθορών και οι τρόποι καταγραφής τους, αναλύονται οι περιβαλλοντικοί παράμετροι και παρουσιάζονται σύγχρονα όργανα μέτρησης τους. Ταυτόχρονα αναλύονται <i>case studies</i> από διάφορους μεθόδους πρόληπτικών μέτρων που έχουν εφαρμοστεί σε μουσειακές συλλογές προερχόμενα από την Ελληνική και διεθνή ερευνητική κοινότητα. Οι σπουδαστές έχουν την δυνατότητα να γνωρίσουν τρόπους αποθήκευσης και έκθεσης δισδιάστατων και τρισδιάστατων οργανικών και ανόργανων αντικειμένων με την χρησιμοποίηση κατάλληλων υλικών και μεθόδων βάσει των σημερινών προδιαγραφών.</p>
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	50
	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	30
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	30
	Εκπαιδευτική εκδρομή / Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	20
	Αυτοτελής Μελέτη	45
Σύνολο Μαθήματος	175	

	(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (60%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής - Ανάλυση επεμβάσεων συντήρησης, ηθικών ερωτημάτων ή γενικών σκοπών στην συντήρηση υφάσματος - Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας <p>II. Κατάθεση γραπτής εργασίας (40%)</p> <p>III. Αξιολόγηση κατασκευής (εργαστήριο)</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Blades, N. 1998. Measuring Pollution in Museum Environment. *V& A Conservation Journal*. (14), pp 9-11.
- Cassar, M 1994. *Museums Environment, Energy*. London: HMSO.
- Brown, J και Καρύδης, X. 2013. Από την Εκπαίδευση στην Πράξη: Η προληπτική Συντήρηση & Τα Προγράμματα στο Η. Β και στην Ελλάδα. Χ. ΚΑΡΥΔΗΣ., Ε. ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ & Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ (επιμ.), *Η Επιστήμη της Προληπτικής Συντήρησης Έργων Τέχνης: διατήρηση & διαχείριση συλλογών*. Αθήνα: Εκδόσεις Time Heritage, σελ. 16-22.
- Cassar, M 1995. *Environmental Management: Guidelines for Museums and Galleries*. London: Routledge/MGC.
- Cassar, M. 2006. *Value of Preventive Conservation*. London: Centre for Sustainable Heritage-University College of London.
- Cassar, M. 2006. *Interdisciparity in Preventive Conservation*. London: Centre for Sustainable Heritage-University College of London.
- Δουλγερίδης, Μ. 2006. *Το Μουσείον*. Αθήνα: Εκδόσεις Κ. Αγγελάκης & Σια Ο.Ε.
- Hatchfield, P. 2002. *Pollutants in the Museum Environment -Practical Strategies for Problem Solving in Design, Exhibition and Storage*. London: Archetype.
- Καρύδης, X. 2001. Προληπτική Συντήρηση Πινάκων. Περιοδικό *Corpus*. Τεύχος 33, σελ. 73-75.
- Καρύδης, X. 2006. *Εισαγωγή στην Προληπτική Συντήρηση των Υφασμάτων Έργων Τέχνης*. Αθήνα: Εκδόσεις Futura.
- Καρύδης, X. 2006. Αγιορείτικα 'Κοσμικά' Υφασμάτινα Έργα Τέχνης: Ανάδειξη- Μελέτη- Προληπτική Συντήρηση. *Συνέδριο προς τιμήν της Πόπης Ζώρα «Λαϊκή Τέχνη: Νέα ευρήματα - Νέες ερμηνείες»*, Αθήνα, 2-5 Νοεμβρίου 2006. Αθήνα: Μουσείο Μπενάκη.
- Karydis, C. 2010. *The Orthodox Christian Sakkos. Repentance Garments dating to the 15th- 20th c. from the Holy Mountain of Athos. Collection Survey, Scientific Analysis & Preventive Conservation*. Oxford: British Archaeological Reports.
- Karydis, C. 2010. Byz-tex-Athos Project. Preventive Conservation on Textiles from Simonos Petra. In: International Symposium Works of Art & Conservation Science Today, Thessaloniki, November 26-28.
- Karydis, C. 2011. Preservation or Just a Materialistic Obsession? Preventive Conservation in an Orthodox Monastery. *IIC- News in Conservation*, 23, 4
- Καρύδης, X. 2014. Προληπτική Συντήρηση Εκκλησιαστικού Αρχαϊκού Υλικού. *1^ο Διεθνές Διεπιστημονικό Μουσικολογικό Συνέδριο: Η Ψαλμική Τέχνη ως Αυτόνομη Επιστήμη*, 29 Ιουνίου- 3 Ιουλίου 2014, Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας- Ι. Μητρόπολη Δημητριάδος, Βόλος. <https://www.youtube.com/watch?v=ZQkJ7dM-2E>
- Καρύδης, X., Κουλουμπή, Ε και Σακελλαρίου, Α.(επιμ.). 2013. *Η Επιστήμη της Προληπτικής Συντήρησης: Διατήρηση & Διαχείριση Συλλογών*. Αθήνα: Time Heritage.
- Καρύδης, X., Σακελλαρίου, Α.Γ., Νικολαΐδη, Μ. 2008. Προληπτική Συντήρηση Εκκλησιαστικών Αντικειμένων. Ά Συμπόσιο Νεοελληνικής Εκκλησιαστικής Τέχνης, Θεολογική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, 14-15 Μαρτίου, Αθήνα.
- Pearse, S. *Μουσεία, αντικείμενα και συλλογές*. Αθήνα: Εκδόσεις επιστημονικών συγγραμάτων εταιρία περιορισμένης ευθύνης.
- Στουπάθης, Κ και Καρύδης, X. 2009. Τα Επιτραχήλια του Αγίου Διονυσίου της Ζακύνθου: Καταγραφή & Προληπτική Συντήρηση, Περιοδικό *Αρχαιολογία & Τέχνες*, Τεύχος 111, σελ. 83-87.
- Pinniger, D. 2008. *Pest Management in Museums, Archives and Historic Houses* (Re printed). London: Archetype.
- The National Trust. 2006. *The National Trust Manual of Housekeeping*. Oxford: Butterworth-Heinemann.
- Thomson, G 1986. *The Museum Environment*. London: Butterworths.